

Ranuan kunnanvaltuusto on 18.3.2019 § 3 päättänyt, että Ranuan uusi koulukeskus rakennetaan Salmenniemeen Aapiskujalle. Rakennus korvaa Kirkonkylänkoulun väistötilat, mutta sen valmistuttua yläasteen ja lukion väistötiloja hyödynnetään edelleen. Lukion siipi jää Ranuan kunnan käyttöön pysyvästi, mutta yläasteen osasta luovutaan sen jälkeen, kun rakennuksen vuokrasopimus päättyy vuonna 2027.

Rakennuksen käyttäjäryhmät

Uusi rakennus on suunniteltu käytettäväksi siten, että siihen sijoitetaan päiväkotia, esiopetus, perusopetus, lukio ja kirjasto. Lisäksi rakennuksessa tulee koulupäivien aikana toimimaan koulunuorisotyö. Iltakäytössä rakennusta hyödyntävät järjestöt ja kansalaisopisto. Liikuntasali tulee olemaan kuntalaisten käytössä salivuorojen puitteissa. Lisäksi rakennuksessa tullaan pitämään valtuuston ja kunnanhallituksen kokouksia. Koulukeskus toimii myös isojen joukkotapahtumien pitopaikkana.

Päiväkodilla ja esiopetuksella tulee olemaan rakennuksessa oma yksikkönsä ja erillinen pihaluueensa. Sijainti samassa rakennuksessa mahdollistaa kuitenkin yhteistyön koulujen kanssa sekä koulun tilojen käyttämisen esim. liikunta- ja käsityökasvatuksessa. Varhaiskasvatuksen yhteistapahtuman voidaan myös järjestää uudessa rakennuksessa.

Myös kirjastolla tulee olemaan oma erillinen osansa rakennuksessa. Kirjaston aukioloajat menevät osittain koulupäivien kanssa päällekkäin ja jatkuvat iltapuolelle. Viikonloppuisin ja iltaisin kirjasto on auki asiakkaille myös itsepalveluperiaatteella. Kirjasto tarjoaa lehti- ja kirjapalveluiden lisäksi kuntalaisille digitointipalveluita, Virtu-pisteen käyttöpaikan sekä kokoustilaa järjestöille. Kirjastossa on myös paikallisperinteen kokoelma, joka on käytettävissä tutkijoille.

Kirjastossa tulee olemaan oleskelutilaa, jota käyttävät kirjaston asiakkaiden lisäksi koulunuorisotyö ja koulujen oppilas-/opiskelijakunnat. Myös lukiolaiset voivat hyödyntää kirjaston tiloja vapaatunneilla itsenäiseen työskentelyyn. Kirjaston osalta onkin tärkeää, ettei työ/oleskelutila ole vapaasti koululaisten kulkualetta, vaan sitä voidaan hyödyntää kalenterivarausten ja kirjaston aukioloaikojen puitteissa siten, että kulku tilaan on valvottua. Samoin opetusryhmät eivät vapaasti käytä kirjastoa, vaan aina sopimuksen mukaan.

Koulut hyödyntävät uuden rakennuksen lisäksi pihaan jääviä yläasteen ja lukion väistötiloja. Uusi rakennus tulee sisältämään kaikkien yhteiset taito- ja taideaineiden luokat sekä ruokalan ja henkilökunnan tilat. Lisäksi rakennukseen sijoittuvat luonnontieteiden opetuksen tilat. Uusi koulukeskus on mitoitettu siten, että alakoulu (vuosiluokat 1-6) sopisi sinne kaksisarjaisena kokonaan. Yläasteen ja lukion tavallinen luokkaopetus voi tapahtua yläasteen ja lukion väistötiloissa. Mikäli rakennuksen valmistuessa koko perusopetus keskitetään Salmenniemeen, voidaan yläasteen väistötiloja hyödyntää myös alaluokkien kolmisarjaisten vuosiluokkien käyttöön.

Perusopetus tulee väkiluvun ennusteiden mukaan muuttumaan kaksisarjaiseksi 2030-luvun alkuun mennessä siten, että yläasteen väistötilasta päässään luopumaan vuokra-ajan päättyessä. Mikäli syntyvyyden lasku jatkuu ja perusopetus muuttuu yksisarjaiseksi 2030-luvun kuluessa, on mahdollista, että kaikki perusopetus ja lukiokoulutus tapahtuu uudessa rakennuksessa ja lukion väistötilalle voidaan suunnitella muuta käyttöä. Lukion tulevaisuutta ajatellen uudessa rakennuksessa tulee olla kolme suurempaa luokkaa, jotka on varusteltu Abitti-koejärjestelmän käyttöä varten ja luokkien kokonaisuus on erotettavissa ylioppilaskirjoituksia ajatellen hiljaiseksi siten, että WC-käyntien valvonta on helppoa.

Pedagoginen toiminta

Opetus Ranuan koulutoimessa tulee pysymään perinteisenä luokkaopetuksena, eikä tarkoituksena ole muuttaa käytäntöjä esimerkiksi avointen oppimisympäristöjen suuntaan. Uudelta rakennukselta edellytetään kuitenkin joustavuutta siinä suhteessa, että kompromissi uuden ja vanhan kasvatusihanteen välillä on mahdollista tarvittaessa. Tämä tarkoittaa sitä, että tilat tulee suunnitella lähtökohtaisesti suljetuiksi luokkatiloiksi, mutta tilojen avaaminen esimerkiksi väliovien tai siirtoseinien avulla tulee mahdollistamaan kahden luokkatilan yhdistämisen helposti tarpeen niin vaatiessa.

Erityislasten integraatio opetusryhmiin vaatii mahdollisuutta opetuksen eriyttämiseen. Luokissa tulee olla mahdollisuus sisällyttää huoneeseen pienempi eriyttämisen tila. Lisäksi koulussa tulee olemaan pienryhmätiloja, joissa erityisopettaja tai koulunkäynnin ohjaaja voi toimia pienemmän oppilasryhmän kanssa. Aula- ja käytävätilaa tullaan myös hyödyntämään eriyttämiseen esimerkiksi silloin kuin opetusryhmä on tarpeen jakaa pienempiin ja erillään toimiviin ryhmiin.

Kehitysvammaisten pienryhmällä on omat tilansa ja niiden läheisyydessä lepo-/terapiatila. Kehitysvammaisten opetus tapahtuu myös aamu- ja iltapäiväkerhon tilojen läheisyydessä, jolloin näiden tilojen joustava käyttö on mahdollista. Yläkoululla on oma opetustilansa joustavaa perusopetusta varten. Yläkoululla on niin ikään erityisopetusta kahdessa pienryhmätilassa: laaja-alainen erityisopetus sekä pienryhmäopetus.

Taito- ja taideaineiden opetus tapahtuu pääasiassa yhteisessä kokonaisuudessa. Taito- ja taideaineiden opetuksessa voidaan hyödyntää yhteisiä tiloja esimerkiksi pyykinkäsittelyn ja vetokaappien osalta. Lisäksi koulussa tehdään yhteistyötä teknisen työn, tekstiilityön ja kuvataiteen opetuksen kesken. Osittain tähän kokonaisuuteen nivoutuu myös kotitalousopetus. Tekstiilityön, kuvataiteen ja teknisentyön tilojen osalta on huomioitava, että tiloissa työskentelevät oppilaat kaikilta perusopetuksen luokkatasoilta. Teknisen työn ja tekstiilityön luokissa voi olla yhtä aikaa alakoulun ja yläkoulun ryhmät.

Ruokala tulee olemaan koulupäivien aikana lähes jatkuvassa käytössä, kun ryhmä esiopetuksesta lukioon ruokailevat siellä porrastetusti. Päiväkotiryhmät ruokaileva omissa tiloissaan. Ruokalaa voidaan kuitenkin hyödyntää kokous- ja kokoontumistilana iltakäytössä. Aulan ja liikuntasalin kokonaisuus mahdollistaa kuitenkin koko koulun juhlien järjestämisen siten, että aulan ja salin välinen seinä voidaan avata isoksi yhtenäiseksi tilaksi. Musiikkiluokka sijaitsee liikuntasalin yhteydessä siten, että luokan ja salin välinen seinä voidaan avata esiintymislavaksi juhla varten

Esiopetusryhmät toimivat kiinteästi päiväkodin yhteydessä. Esiopetuksella on käytössään kaksi isompaa ryhmätilaa ja yksi pienempi jakotila mahdollista viisivuotiaiden esiopetusta varten. Päiväkodilla on yksi iso ryhmätila, jossa lapset myös ruokailevat, sekä pienempi ryhmätila, jota on mahdollista käyttää myös lepotilana.

Tietotekniikan käyttö on yleistä kaikille asteilla varhaiskasvatuksesta lukioon. Sähköisten oppimisympäristöjen hyödyntäminen on jokapäiväinen osa opetusta ja siksi rakennuksessa tulee olla langaton verkkoyhteys, joka mahdollistaa koko oppilas-/opiskelijamäärä ja henkilökunnan yhtäaikaisen verkon käytön. Opetuksessa hyödynnetään tabletteja, kannettavia tietokoneita, Chromebook-koneita sekä kännyköitä jatkuvasti. Tämä aiheuttaa kuormitusta verkolle ja vaati tarvittavasti latauspisteitä niin koulun kuin oppilaiden/opiskelijoiden omille laitteille.

Tilojen tulee mahdollistaa verkossa tapahtuva yhteisöllinen oppiminen, jossa oppilaat ovat fyysisesti pienryhmissä erillään toisistaan, mutta verkon kautta yhteydessä toisiinsa. Lisäksi luokissa tulee olla opettajan ja oppilaiden käytössä esityskalustoa videotykin, heijastuspinnan, tussitaulujen, dokumenttikameroiden ja kaiuttimien muodossa. Aulassa, liikuntasalissa ja kokoustiloissa tulee niin ikään olla esittämiseen soveltuvat audiovisuaaliset valmiudet.

Hallinnolliset tilat jakautuva rakennuksessa siten, että varhaiskasvatusjohtajana toimisto sijaitsee päiväkodin yhteydessä. Kirjastotoimenjohtajan toimisto ja kirjaston työtilat sijaitsevat kirjaston yhteydessä. Perusopetuksella ja lukiolla tulee olemaan yhteinen opettajien huone sekä työtilaa aineenopettajien ja koulunkäynnin ohjaajien työskentelyyn. Luokanopettajan työpiste sijaitsee pääasiassa opettajan omassa luokassa, mutta aineenopettajilla ei ole omia luokkia, vaan yläaste ja lukio käyttävät heille varattuja tiloja joustavasti yhdessä. Oman luokan puutteen vuoksi aineenopettajilla on tarve erilliselle työtilalle.

Koulujen hallinto sijaitsee oppilashuollon läheisyydessä yhteistyön parantamiseksi. Lisäksi henkilökunnan tauko- ja työtilat ovat näiden yksiköiden läheisyydessä niin ikään yhteistyön helpottamiseksi.

Piha-alue ja kulkuyhteydet.

Liikennevirrat tulee ohjata siten, ettei ajoneuvoliikenne vaaranna koululaisten kulkemista eikä ajoneuvoliikenne kulje piha-alueiden lävitse. Oppilaiden kulkureitit ja kuljetusoppilaiden jättöpaikka tulee sijaita niin, ettei kulkurakennukseen tai piha-alueille risteä ajoneuvoliikenteen kanssa. Jättöpaikalla ajoneuvoliikenteen tulee olla yhdensuuntaista, mikä lisää liikenteen turvallisuutta.

Kirjasto sijaitsee Aapiskujan läheisyydessä siten, että asiakkailta on helppo tulla paikalle ilman, että se häiritsee koulujen toimintaa. Asiakaspaikoitus on kirjaston lähellä ja kirjastoautolle on katettu parkkipaikka kirjaston yhteydessä.

Keskuksen rahtiliikenne kulkee suoraan rakennukseen niin, että lastausaluetta voivat hyödyntää koulun keittiö, teknisen työn luokka sekä kotitalousopetus. Lastausalue tulee sijoittaa myös siten, ettei rahtiliikenne kulje piha-alueiden lävitse.

Päiväkodilla ja esiopetuksella tulee olemaan oma aidattu piha-alueensa, josta vanhemmat voivat hakea lapsensa vaivattomasti. Alakoulun ja yläkoulun oppilailla tulee olemaan yhteinen piha-alue, mutta sisäänkäyntien sijoittelulla voidaan ohjata kulkemista pihalle siten, että isompien oppilaiden oleskelu tapahtuu pääasiassa uuden rakennuksen ja väistötilojen väliin jäävällä alueella, ja pienemmät oppilaat oleskelevat rannan puolella.

Yläasteen väistötilan länsinurkalta lähtee pururata, joka toimii pienten oppilaiden hiihtolatuna talvella. Pihasuunnittelussa tulee huomioida liikunnan harrastamisen mahdollisuus sekä se, että välitunnit tullaan olemaan pääasiassa ulkona. Uusi rakennus tulee olemaan kengätön koulu, joten sisäänkäyntien yhteydessä tulee olla eteistilaa, johon kengät voidaan riisua sisälle tultaessa. Kirjastoon ja teknisen työn luokkaan on omat sisäänkäynnit siten, että tiloihin voidaan tulla kengät jalassa ilman, että sisätilat sotkeutuvat muilta osin rakennuksessa.